

Stravinsky's 'Verhaal van de soldaat' uit 1918 speelt ook nu

■ 24 september eerste Zondag-matinee in De Paulus

THEATER ■ In de eerste van tien Zondagmatinees in De Paulus dit seizoen, 24 september, vertolken violiste Emmy Storms, Cynthia Liem, piano en Vincent Martig, klarinet & verteller onder meer de eerste suite uit Stravinsky's 'L'histoire du soldat'. Dit theaterstuk van oorspronkelijk een uur is ronduit uniek.

Door Lucien Knoedler

Lausanne, 28 september 1918. In het stadstheater speelt een formatie die veel weg heeft van een jazzband: klarinet, fagot (in plaats van saxofoon), cornet, trombone, viool, contrabas en slagwerk. Deze vormt de grond van de ook met ragtime doorspekte première van 'L'histoire du soldat'. Op de planken een verteller, een soldaat, een prinses (pantomime) en de duivel. Uit een Russische parabel door Stravinsky in het Frans opgezegd, putte de Zwitser Ramuz het libretto in dichtvorm. Het gaat over een soldaat die bij de duivel zijn viool inruilt voor een boek dat de toekomst voorspelt. Hem te slim af verliest hij zijn prinses. In Martinus Nijhoffs Nederlandse bewerking uit 1922 tot slot: "Hij snelt vooruit. Maar hij gaat alleen, want zij volgt niet, zij kan de grenzen van hun gebied niet voorbij. Hij roept haar, hij roept..."

In 1910 verruilden Igor en Ekatarina Stravinsky met hun dan drie kinderen St. Petersburg voor Clarens

René Auberjonois, 1928: Igor Stravinsky te midden van de vier toenmalige acteurs van L'histoire du soldat.

aan het Meer van Genève. Reden is het eclatante succes van zijn orkestwerken 'Petroesjka' en 'Vuurvogel' voor de Ballet Russes in Parijs en opdrachten in het verschieft. Als gevolg de heftige 'Sacre du Printemps' – een heidens lenteoffer – dat al tijdens de première op 29 mei 1913 geweldig kabaal veroorzaakt en geldt als een van de meest baanbrekende composities sindsdien. Zodra eind

juli 1914 de Eerste wereldoorlog losbarst, ontvangt Stravinsky uit Berlijn geen royalty's meer. Ze zitten op zwart zaad sinds de 1917-revoluties in Rusland want daarvandaan ook geen inkomen. Verloren is het zomerverblijf sinds beider kinderjaren te Oestiloeg in Oekraïne nu. Is 'Het verhaal van de soldaat' behendig verplaatsbaar theater, de Wapenstilstand die anderhalve

maand na de première het einde van die afgrijselijke loopgravenoorlog inluidt, biedt goede kans daartoe. Kort daarop valt de groep musici en acteurs ten prooi aan de pandemie die Spaanse griep heet. Stravinsky heeft er maar een week last van. Kaarten online via muziekamer-oegstgeest.org en bij de Rijnlandse Boekhandel. Datum: 24 september. Aanvang: 16.00 uur.